

ATJAUNOJOT PĀRVALDĪBU

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

1. Moz. 1:26-28, Ps. 8:3-8, 1. Moz. 2:15, Rom. 8:20-22, 2. Moz. 20:1-17, Rom. 1:25, 2. Tes. 3:10.

ATMIŅAS PANTS:

“Un Dievs teica: ‘Taisīsim cilvēku pēc mūsu tēla, pēc mūsu līdzības, lai tas valda pār zivīm jūrā un pār putniem debesīs, un pār lopiem, un pār visu zemi, un pār visiem rāpuļiem, kas rāpo pa zemi!’” (1. Moz. 1:26)

Szdarot grēku, mūsu pirmie vecāki zaudēja vairāk nekā tikai savu sākotnējo Dieva līdzību. “Ne tikai cilvēks, bet arī zeme grēka dēļ nonāca ļauno spēku pārvaldībā, un tai ir jātiek atjaunotai ar glābšanas plāna palīdzību. Pie radīšanas Ādams tika iecelts par zemes pārvaldnieku. Bet, padodoties kārdināšanai, viņš nonāca sātana varā, un pārvaldība, kas viņam bija, nonāca iekarotāja rokās. Tādējādi sātans kļuva par “šīs pasaules dievu”. Viņš bija uzurpējis šīs zemes pārvaldnieka tiesības, kas sākotnēji tika iedotas Ādamam. Bet Kristus, ar savu upuri samaksājis grēka sodu, ne tikai atpirka cilvēku, bet arī atguva pārvaldību, ko viņš bija zaudējis. Visu, ko bija zaudējis pirmais Ādams, atjaunos otrs.” (E. Vaita “Signs of the Times” 1908. gada 4. nov.)

Nav šaubu, pēc grēkā krišanas cilvēki zaudēja ļoti daudz, ieskaitot “pārvaldību”, kas sākotnēji mums bija dota.

Kāda bija šī zaudētā pārvaldība? Lai gan doma par “valdīšanu” mūsdienās bieži saistās ar kaut ko negatīvu, Ēdenē tas tā noteikti nebija. Ko tas nozīmēja tad, kad cilvēkiem tika pirmo reizi dota zemes pārvaldība? Un ko draudze var darīt, lai palīdzētu cilvēkiem atgūt kaut ko no tā, kas tika zaudēts pēc mūsu pirmo vecāku traģiskās krišanas Ēdenē?

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 9. jūlijā.

Radīts, lai valdītu

Kāds nesen rakstīja par kādu draugu slavenu ateisti, kas bija teikusi, ka viņa reizēm "pamostas nakts vidū satraukta par daudziem dziļiem jautājumiem: 'Vai šī pasaule patiešām ir nejaušs lielā kosmiskā sprādziena rezultāts? Kā var nebūt nekāda nodoma, nekāda lielāka mērķa mūsu un visa universa pastāvēšanai? Vai var būt, ka ikviena dzīve – tai skaitā mana personīgā, mana vīra, divu manu bērnu – ir pilnīgi nederīga un bezjēdzīga? Vai manai dzīvei nav nekādas nozīmes un nolūka?'"

Pēc grēkā krišanas cilvēce zaudēja daudz. Kā parāda grēkā krišanas stāsts, mēs atsvešinājāmies ne tikai no Dieva, bet arī cits no cita. Izmainījās pat mūsu attiecības ar pašu zemi. Un, kā parāda jautājumi, ko uzdeva iepriekš aprakstītā sieviete, mēs arī cīnāmies ar domām, kas mēs esam un kāda ir mūsu dzīves jēga. Daudziem šīs problēmas vēl smagākas padara dominējošais uzskats, ka mūsu eksistence ir tikai nejaušības rezultāts bez jebkāda Dieva Radītāja nodoma vai mērķa.

Ko šie panti māca mums par cilvēces radīšanas nolūku? 1. Moz. 1:26-28;

Ps. 8:3-8; Jes. 43:6, 7. Ko nozīmē "radījis savam godam" (Jes. 43:7)?

Kā Viņa [Dieva] gods ir saistīts ar pārvaldību? _____

Kā mēs varam redzēt 1. Mozus grāmatas pantos, lai arī kādi bija iemesli, kāpēc Dievs radīja Ādamu un Ievu, viņi tika radīti, lai pārvaldītu zemi (1. Moz. 1:26-28). Atspoguļojot Dieva godību un raksturu, pirmais pāris kopā bija kānāls, pa kuru Viņš, kam piederēja augstākais gods un pārvaldība (Atkl. 1:5, 6), varēja gādāt, rūpēties un vadīt pārējos zemes radījumus. Kas lai zina, kā caur viņiem tiktu atklāta Dieva godība un kāda būtu viņu pārvaldība pār pasauli, ja nebūtu izcēlies grēks?

Tomēr arī tagad caur ticību Jēzum, caur mūsu dzīves pakļaušanu Viņam ticībā, paklausībā un sadarbībā, mēs varam teikt kopā ar Dāvidu: "Kungs piepildīs Savu nodomu ar mani." (Ps. 138:8, ESV) Zināt, ka Dievam ir kāds nodoms ar katru no mums, ir iemesls pašāvivai un priekam, īpaši kad esam nodevušies Viņam tā, ka Viņa griba var tikt piepildīta mūsos.

Ja kāds tev jautātu: "Ko tu kā kristietis saki, kāda ir dzīves jēga?", ko tu atbildētu un kāpēc? _____

Pārvaldības priekštiesība

Kādai vajadzēja būt cilvēku "pārvaldībai" pār zemi, kā tas ir izteikts 1. Moz. 1:26-28?

Bībeles vārds "valdīt" nāk no ebreju darbības vārda "radah". Šis vārds norāda uz tiesībām un atbildību valdīt. Šajā kontekstā tas ietver varas un autoritātes hierarhiju, kādā atrodas cilvēce salīdzinājumā ar pārējo dabas pasauli. Lai gan darbības vārds "radah", kā tas ir izmantots citur Vecajā Derībā, pats par sevi nedefinē, kā šī valdīšana ir jāīsteno – labvēlīgi vai ļaunprātīgi, bezgrēcīgās un nekritušās radības konteksts parāda, ka nodomam bija jābūt dabai labvēlīgam.

Līdzīgi secinājumi var tikt izdarīti par zemes pakļaušanu 1. Moz. 1:28. Darbības vārds "pakļaut", kas ir tulkojums ebreju vārdam "kavash", arī attēlo hierarhiskās attiecības, kādās ir nolikta cilvēce attiecībā pret zemi, un tai piešķirto spēku un varu pār to. Citur Vecajā Derībā darbības vārds "kavash" ir pat vēl spēcīgāks nekā "radah", kas apraksta īstu pakļautību, citu piespiešanu padoties (4. Moz. 32:22, 29; Jer. 34:11, 16; Est. 7:8; Neh. 5:5). Daudzos no šiem gadījumiem varas ļaunprātīga izmantošana ir acīmredzama un ir izteikta Dieva nepatika. Bet atkal, ņemot vērā kontekstu, kurā notiek radīšanas stāsts par bezgrēcīgu pāri, kas radīts pēc Dieva tēla, lai pārvaldītu zemi, šo zemes pakļaušanu var raksturot tikai kā labvēlīgu pakalpojumu radībai Radītāja dēļ. Tā noteikti nebija ekspluatācija.

Mēs redzam papildu dimensiju šai pārvaldības koncepcijai 1. Moz. 2:15, kur Dievs noliek Ādamu dārzā, lai to apstrādātu ("abad" – strādāt, kalpot, apstrādāt) un sargātu ("shamar" – nodrošināt, sargāt, kopt, pieskatīt, novērot, pasargāt, aplūkot, saglabāt).

Ņemot to vērā, mēs atklājam, ka pārvaldība ir gādīga un mīloša namturība vai vadība. Savās attiecībās ar Dievu mūsu pirmajiem vecākiem bija pieejami visi resursi un autoritāte, kas bija nepieciešama, lai īstenotu pārvaldi, kam bija jāatspoguļo dievišķā mīlestība pret Savu radību.

Lai gan vārdam "pārvaldība" mūsdienās bieži ir negatīva pieskaņa, tas tā noteikti nebija, kad šis vārds tika pirmo reizi izteikts Bībelē. Kādi ir daži principi, ko mēs varam paņemt no šī vārda lietojuma pirms grēkā krišanas un attiecināt uz to, kā mēs izturamies pret jebko, pār ko mēs valdām?

Robežas

Vai cilvēces valdīšana pār "visu zemi" (1. Moz. 1:26) norāda, ka mūsu pārvaldei nav robežu? Bībeles vēsture norāda, ka valdīšanai (ko var saprast arī kā "namturību") ir jābūt robežām.

Piemēram, Dievs teica Ādamam, ka labā un ļaunā atzišanas koks ir ārpus robežām (sk. 1. Moz. 2:15-17). Pirmais grēks tātad bija namturības kontekstā. Ādams un Ieva pārkāpa robežas, ko Dievs bija uzlicis viņu valdīšanai. Radīšana vēl joprojām cieš šo robežu pārkāpšanas dēļ (sk. Rom. 8:20-22).

Izlasi 2. Moz. 20:1-17. Kāda veida "robežas" mums ir iedotas Dieva likumā? Ko likums mums stāsta par cilvēka valdīšanas robežām? _____

Visā cilvēces vēsturē (piem., faraons 2. Moz. 1-14; Hērods Mat. 2. nod.) līdz pat laiku galam (sk. Atkl. 13. nod.) sātana kontrolētā cilvēku valdīšana ir bēdīgi slavēta ar saviem centieniem valdīt pār to, pār ko viņiem nav tiesību valdīt. Viņi atdarina sātanu, kas izlieto varu un padara sevi par "šīs pasaules valdnieku" (Jāņa 12:31). Valdīšana, kas aiziet nepareizā virzienā, kļūst par kundzību.

No otras puses, ir tādi, kas atsakās uzņemties kontroli pār to, kas viņiem ir jāvada (sk. Mat. 25:14-30, Lūk. 19:12-27).

Lai gan grēka dēļ cilvēce zaudēja valdīšanas līmeni, kas tai bija dots pie radīšanas, sākotnējā pārvaldība netika zaudēta pilnībā. Mūsu šī brīža atbildības lokā ir daudz – piemēram, Kristus spēkā vadīta personīgā dzīve (sk. 1. Kor. 9:25-27; Gal. 5:22, 23) un rūpes par zemi un tās radījumiem, kā arī par visu, kas mums ir dots Dievā (sk. Jēk. 1:17, Mat. 25:14-30). Mums kā kristiešiem ir jāsaprot, kādas ir mūsu robežas, un tad jādarbojas kā uzticīgiem namturiem šajās robežās.

Kādas specifiskas robežas tev ir jāievēro attiecībā pret citiem, piemēram, pret ģimeni, draugiem, darba kolēģiem? Kādus principus mēs varam izmantot, lai saprastu, kādas ir šīs robežas (sk, piem., Mat. 7:1, 12)? _____

Rūpes par zemi

"Dievs Tas Kungs ņēma cilvēku un ielika viņu Ēdenes dārzā, lai viņš to koptu un sargātu." (1. Moz. 2:15, RV) Kādus principus mēs varam paņemt no šī panta, kam vajadzētu ietekmēt to, kā mēs izturamies pret mūsu planētu un kā rūpējamies par to? _____

Pirms grēkā krišanas Ādamam un Ievai bija uzticēta pārvaldība pār visu, ko Dievs bija viņiem uzticējis. Viņiem bija jāvalda pār augu un dzīvnieku dzīvi. Tomēr pēc grēka ienākšanas, šķiet, visa daba sacēlās pret viņiem tikpat lielā mērā, kā viņi bija sacēlušies pret Dievu. Cilvēki sāka redzēt, ka viņi ir bezspēcīgi, saskaroties ar dabas elementiem (laikapstākļi, lauksaimniecība, dzīvnieku valsts).

"Starp zemākajiem radījumiem Ādams bija kā ķēniņš, un, kamēr viņš palika uzticīgs Dievam, visa daba atzina viņa valdīšanu. Bet, kad viņš izdarīja pārkāpumu, šī valdīšana tika zaudēta. Sacelšanās gars, ko viņš pats bija ielaidis, izplatījās pa visu dzīvnieku pasauli. Tādējādi ne tikai cilvēku dzīve, bet arī dzīvnieku daba, koki mežā, zāle pļavās un ikviens elpas vilciens, ko viņi ieelpoja, stāstīja skumjo stāstu par jaunā atziņu." (E. Vaita "Audzināšana" 26., 27. lpp.)

Mūsdienās vēl joprojām mūs plosa dabas katastrofas un bojā ejošā ekosistēma, vismaz dažās vietās. Tādējādi mēs pieliekam lielas pūles, lai izmantotu tehnoloģijas un industriju, lai sevi pasargātu. Tomēr, lai gan tehnoloģijas un industrija var palīdzēt mums sevi pasargāt, reizēm tās pašas tehnoloģijas ir kaitīgas mūsu planētai. Ekoloģija ir morāles, ētikas un tehnoloģisks jautājums, īpaši kad zemes izmantošana var radīt lielus sarežģījumus citiem.

"Septītās dienas adventisti aizstāv vienkāršu, veselīgu dzīvesveidu, kurā cilvēki nepadodas nevaldāmai ēstkārei, mantkārbai un atkritumu ražošanai. Mēs aicinām respektēt radību, būt saprātīgiem pasaules resursu izmantošanā, izvērtēt savas vajadzības un parādīt cieņu radītajai dzīvībai." ("Official Statement of the Seventh-day Adventist Church on Environment", 1995)

Kā iegūt pareizo līdzsvaru savā attieksmē pret zemi: būt labiem namturiem mājās, kas mums ir iedotas, vienlaikus izvairoties no briesmām padarīt zemi un vidi par dieviem, ko mēs visi pielūdzam? Kāds brīdinājums mums ir izteikts Rom. 1:25? _____

Atjaunojot “valdīšanu”

Krītot grēkā, mēs kā cilvēki esam zaudējuši ļoti daudz, ieskaitot pārvaldību, kāda mūsu pirmajiem vecākiem bija Ēdenē. Kristus nāca, lai atjaunotu to, ko mēs bijām zaudējuši.

Tā dēļ, ko Kristus ir izdarījis mūsu labā, Dievs arī mūs ir aicinājis aizsniegt citus, palīdzot viņiem Kristū atgūt to, ko Viņš mums bija iedevis. Lai gan šis process netiks pabeigts līdz Jēzus otrajai nākšanai, mēs daudz varam darīt tagad, lai aizsniegtu tos, kam ir nepieciešama palīdzība, kas ir pazuduši un ko ir pārņēmusi pasaule. Dievs mūs var izmantot, lai palīdzētu uzsākt atjaunošanu jau tagad, ja mēs meklējam cilvēkus un palīdzam tiem, kam ir kāda vajadzība.

Ko šie panti pasaka tādu, kas var palīdzēt citiem atgūt caur grēku zaudēto “valdīšanu”?

5. Moz. 15:7-12 _____

Lūk. 14:12-14 _____

1. Pēt. 3:15 _____

Jēk. 1:27 _____

Jes. 58:7 _____

2. Tes. 3:10 _____

Kā draudze mēs varam darīt daudz, mums ir jādara daudz, mēs esam aicināti darīt daudz, lai aizsniegtu tos, kam ir nepieciešama mūsu palīdzība. Dažreiz tās ir pašas vienkāršākās pamatvajadzības, kas ir jāapmierina – jānodrošina ēdiens, apģērbs vai patvērums kādam, kam tas neatliekami vajadzīgs. Lai gan ir nepieciešams sniegt atvieglojumu, ir vajadzīgs kaut kas vairāk, lai palīdzētu cilvēkiem atjaunot pārvaldību viņu dzīvēs.

Lai gan mums ir vienmēr jābūt gataviem pamatot savas cerības iemeslu, mums katrā laikā un katrā vietā ir jāapmierina cilvēku fiziskās vajadzības un jānorāda viņiem uz labāku dzīves veidu.

Lai gan katra situācija un arī vajadzības ir atšķirīgas, Dievs mūs ir aicinājis būt par gaismu un dziedināšanas un cerības avotu sabiedrībā. Šī ir būtiska daļa tam, ko nozīmē liecināt pasaulei par mīlošo un glābjošo Dievu, kam mēs kalpojam. Mums jādara viss, ko varam Kunga spēkā, lai būtu par gaismas nesējiem un par cerību cietējiem. Kā kristieši mēs nevaram darīt mazāk. Pildot šo kalpošanas lomu, mēs palīdzam viņiem mācīties, kāds ir Dievs. Arī kalpojot viņu fiziskajām vajadzībām, mēs paveram ceļu uz viņu sirdīm, lai tās varētu aizsniegt Svētais Gars. Tieši to darīja Jēzus, un arī mēs uz to esam aicināti.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi E. Vaitas grāmatā "Audzināšana" nodaļu "Sātība un uzturs" 202.-206. lpp., "Disciplīna" 287.-290. lpp., grāmatā "Padomi par diētu un barību" nodaļu "Nepieciešams valdīt pār sevi" 73., 74. lpp., grāmatā "Padomi namturībā" nodaļas "Namturības principi" 111.-113. lpp., "Līdzdalot pestīšanas prieku" 348.-350. lpp.

No mūsu šodienas skatu punkta, kad mēs esam tik dziļi iegrimuši kritušajā pasaulē, ir tik grūti saprast, ko mēs esam zaudējuši, krītot grēkā. Šī jaunā pasaule ir viss, ko mēs zinām, un, ja nebūtu Dieva Vārda, kas atklāj mūsu izcelsmi un grēka, jaunuma un nāves rašanos, mēs to vienkārši uzskatītu par pašsaprotamu. Tomēr grēkā krišanas stāsts mums parāda, ka tam tā nav jābūt.

1. Mozus grāmatā teikts, ka Ādams un Ieva bija pasaules pārvaldnieki. Uzreiz pēc tam, kad viņi bija grēkojuši, viņu attiecības ar šo pasauli mainījās, jo viņi bija mainījušies, tāpat kā pati fiziskā pasaule. Pēkšņi valdīšana, ko viņi bija baudījuši, bija zudusi, un sekas tam bija milzīgas. "Ērkšķi un dadži (1. Moz. 3:17, 18), plūdu sekas (1. Moz. 7:12), tuksneši un džungļi, zemes saukšana pēc atbrīvošanas (Rom. 8:19-22) ir dažas ainas, ko Bībele apraksta kā grēka sekas šajā pasaulē." (Handbook of Seventh-day Adventist Theology (Hagerstown, Md.: Review and Herald® Pub. Assn.), vol. 12, p. 254) Cik pateicīgiem mums vajadzētu būt par glābšanas plānu, kas atjaunos visu, kas bija zudis, un kas piedāvā mums tādas nākotnes apsolījumu, kas ir daudz labāka nekā pagātne vai tagadne!

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Izlasi 2. Moz. 23:10-12; 5. Moz. 11:11, 12; 20:19, 20. Lai gan šo pantu tiešais konteksts nav ekoloģija, kā mēs to saprotam mūsdienās, kādus principus mēs varam no tiem paņemt, kas varētu palīdzēt mums saprast savu vajadzību būt labiem vides pārvaldniekiem? Un kā mēs varam zināt, kad esam pārkāpuši robežu starp labu zemes pārvaldnieku un tās pielūdzēju?

2. Padomā par dabas pasauli, kādu mēs to tagad pazīstam. Vai tā ir draugs vai ienaidnieks, un kā tu vari savu atbildi pamatot?

3. Pārrunājiet jautājumu svētdienas tēmas beigās par cilvēka dzīves nozīmi un nolūku. Ko tu atbildētu kādam, kas tev uzdotu šādu jautājumu? Kā mūsu atbildēm vajadzētu atšķirties no tiem, kas netic Dievam un glābšanai?

4. Kā mēs varam saprast vārdu "pārvaldība" tādā veidā, kas palīdz atjaunot tā sākotnējo nozīmi? Tas ir, kā valdīšana varēja sākmā būt laba? Kā tā var būt tāda arī mūsdienās?